

Onsdagen den 23 mars löpte Håbo Naturskyddsförenings tredje energiseminarium under **Håbo Miljövecka** av stapeln. Temat för detta seminarium var vindkraft och antalet deltagare var 25. Som huvudpresentatör hade Jesper Svahn från Uppsalaföretaget Vertical Wind inbjudits. Jesper, som är uppväxt i Bålsta, har jobbat ½ år inom Vertical Wind och sköter företagets dokumentation. Vertical Wind grundades ursprungligen av ett par forskare vid Uppsala Universitet, Hans Bernhoff och Mats Leijon och har numera 25 anställda. 2006 utvecklades en prototyp av ett 12 kW:s vertikalt vindkraftverk där turbinen är fast monterad i ett vertikalt läge och som snurrar horisontellt. Prototypen följdes 2010 av ett 40 meter högt 200 kW:s vindkraftverk av samma typ och som är placerat på ett fält utanför Falkenberg. Sistnämnda verk är nummer ett i en serie om fyra planerade verk som ingår i en testanläggning som Vertical Wind driver tillsammans med E.ON och Falkenbergs Energi. I syfte att få ned byggkostnaderna och att få ett miljövänligt alternativ är vindkraftverkets torn byggt av limträbalkar, ett förhållandevis billigt material som inte förut använts i större skala inom vindkraftsbranschen. De 24 meter långa vingarna är tillverkade i glasfiberkomposit och har en diameter av 26 meter. Genom att verket snurrar horisontellt med de tre vingarna så kan det aktiveras av vinden, oavsett vilken riktning den kommer ifrån. Ytterligare ett par fördelar med verket är att startvinden är mycket låg, liksom ljudnivån. Sistnämnda gör att verket med fördel kan placeras i anslutning till bebyggelse utan risk för störande ljud. Jämfört med konventionella verk har vertikala verk ytterligare en fördel i det att de består av mindre rörliga delar, ingen vingpitch, girning och växellåda bl.a, vilket innebär att de inte behöver servas särskilt ofta. Enligt Vertical Winds planer så siktar man på att till år 2015 kunna bygga 80 meter höga snurror med 1 – 3 MW:s effekt.



Jesper Svahn presenterar Vertical Winds verksamhet

Kvällen fortsatte med tre korta presentationer av Håkan Nihlman, Projekt Vindval, lagstiftningen kring vindkraft och vindkraft i Håbo.

Projekt Vindval är ett projekt som löper 2005 – 2012 och belyser vindkraftens påverkan på människa, natur och miljö och bedrivs av forskare knutna till universitet och högskolor över hela landet med Energimyndigheten och Naturvårdsverket som uppdragsgivare. Av det material som hittills släppts så tyder det mesta på att vindkraftens negativa miljöpåverkan är ytterst marginell och framförallt kopplad till etableringsfasen. Lagstiftningsmässigt så har regeringen ändrat i Miljöbalken och Plan- & Bygglagen i syfte att underlätta för utbyggnaden av vindkraften men utan att minska kraven på en rättssäker och omsorgsfull prövning. De nya reglerna för prövning gäller från den 1 augusti 2009.



Deltagare vid Vindkraftsseminariet

Den förste företagaren i Håbo att ge sig in i vindkraftsbranschen var rörmokaren Anders Nilsson. 1993 bildade han Håbo Vindkrafts AB och lät åren 1993 – 2002 uppföra tre snurror (150, 500 respektive 660 kW) på Näsudden (Gotland). Dessa vindkraftverk anses nu vara i minsta laget och kommer att tillsammans med åtta andra verk att ersättas av nio stora, 150 meter höga snurror ägda av Stugyl AB, i vilket Anders Nilsson äger 30 %. Sedan tidigt 2000-tal äger Anders även sex småskaliga vattenkraftverk i Lappland och Dalarna. Totalt producerar Anders' alla kraftanläggningar 11 GWh elström per år, motsvarande behovet för 500 normalstora villor utan några som helst utsläpp av växthusgaser i atmosfären. Först ut att sätta upp en vindsnurra i Håbo var Lindströms Husvagnar, som på sin tomt i Dragets industriområde (i Bålsta) 2009 satte upp en 55 kW:s snurra tillverkad i Kina. Om några år kan det komma att stå ett par stora, 150 meter höga vindkraftverk, på Rölundaåsen. Det är Rölunda gård som upplåtit mark för projektören Eolus Vindkraft AB att sätta upp ett par snurror som beräknas ha en effekt på 2 – 3 MW. Magnus Nobel, en av ägarna, berättade att försvaret till en början motsatt sig bygget eftersom man menade på att det störde flygtrafiken till och från Ärna flygplats men sedan ändrade man sig. Bygget kommer att starta så fort tillståndprocessen är avklarad.

Håkan Nihlman